

مؤسسه روایت سیره شهدا در فضای مجازی

@ravianerohani_ir

محتوای روایتگری راویان

@ravianerohani

مؤسسه روایت سیره شهداء

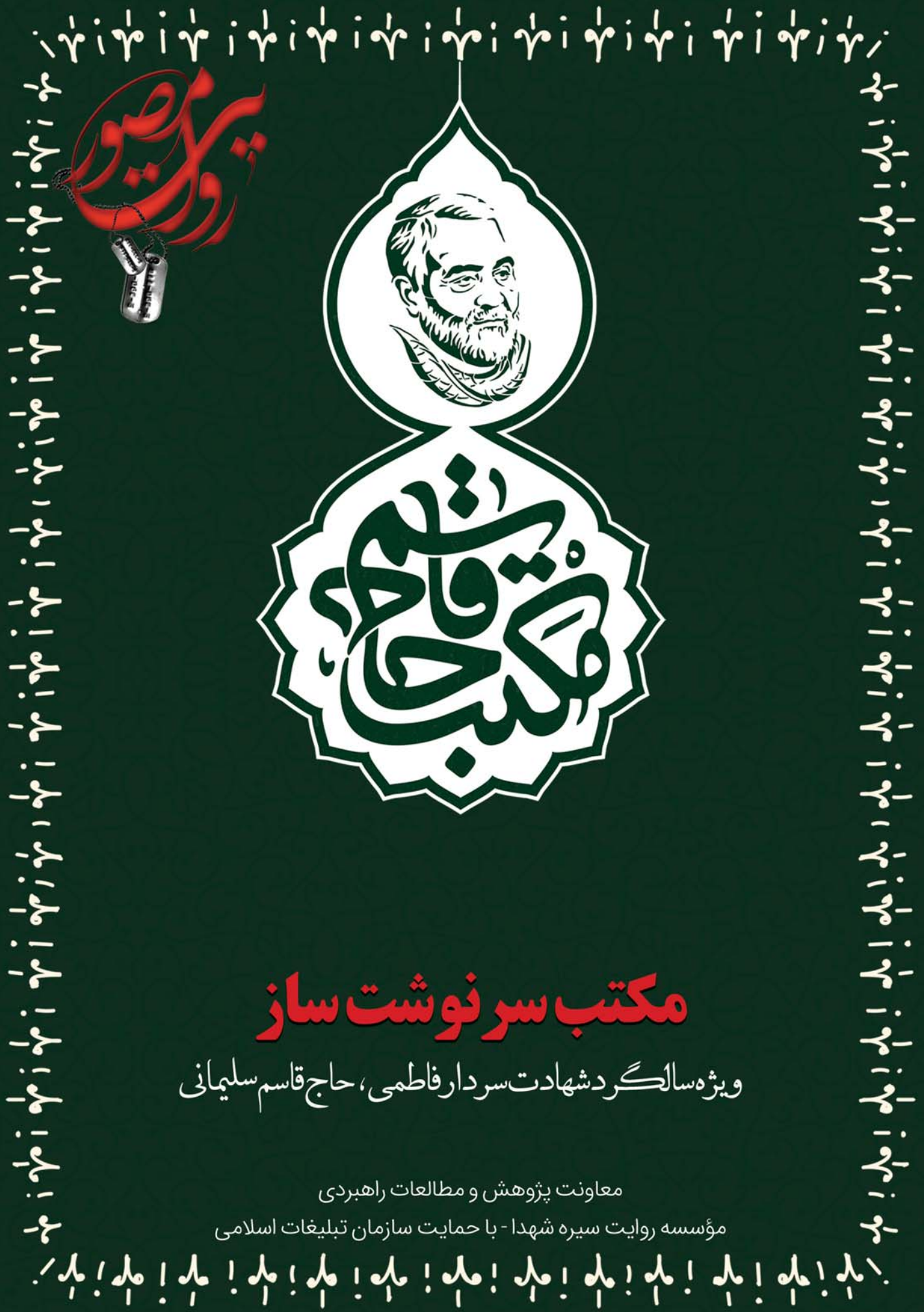

مکتب سرنوشت ساز

ویژه سالگرد شهادت سردار فاطمی، حاج قاسم سلیمانی

معاونت پژوهش و مطالعات راهبردی

مؤسسه روایت سیره شهدا - با حمایت سازمان تبلیغات اسلامی

مکتب سرنوشت ساز

شناسه افزوده: محتوای مصور ویژه روایتگری و تبلیغ سالگرد شهادت حاج قاسم سلیمانی | مجری: مؤسسه روایت سیره شهدا | نوبت چاپ: اول/پاییز 1400 | جمع آوری: گروه نویسندگان | سرپرست نویسندگان: محمدباقر نادم | نظارت محتوا: معاونت پژوهش و مطالعات راهبردی | طراح: عباس حیدری

مؤسسه روایت سیره شهدا در فضای مجازی

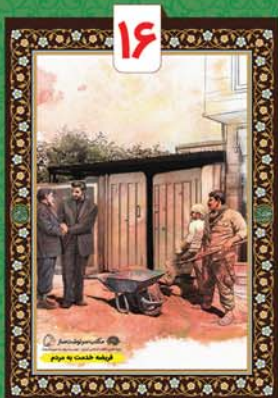
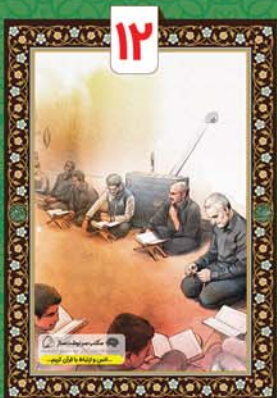
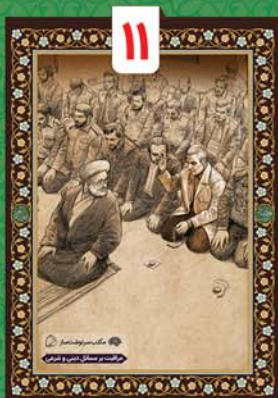
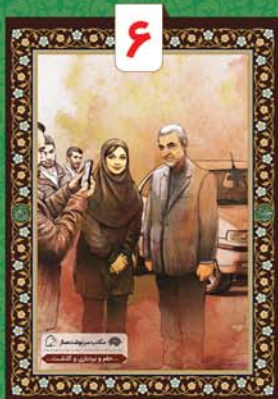
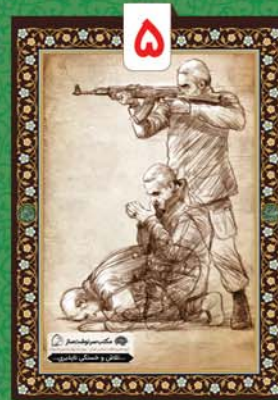
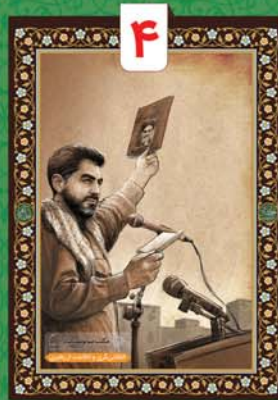
    @ravianerohani_ir

محتوای روایتگری راویان @ravianerohani

آدرس: قم، میدان بسیج، خیابان حجةالاسلام شهید ایرانی نبش کوچه 4
ساختمان شهید ضابط، طبقه 5 | تلفن: ۳۷۸۴۲۲۳۰ - ۳۷۱۰۵ ۰۲۵

این اثر با حمایت سازمان تبلیغات اسلامی به ثمر رسیده است.

فهرست مصور محتوا

اخلاص و بی‌پیرایگی

هدف

راوی در این شماره می‌کوشد تا با بیان خاطرات اخلاص و بی‌پیرایگی حاج قاسم، ارج و اجر مخلصین نزد خداوند و نتیجه عمل خالصانه آنها را بیان بدارد.

مقدمه

اخلاص اصلی‌ترین فضیلت اخلاقی است که انسان در مسیر تقرب به خدا به آن نیاز دارد. حقیقت اخلاص، انجام دادن عمل برای خداست: «قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ!». قرآن کریم سفارش می‌کند طوری عمل کن که همه اعمال و زندگی و مرگت فقط برای پروردگار عالم باشد. رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله نیز فرمودند: «مَنْ كَانَ لِلَّهِ كَانَ اللَّهُ لَهُ»^۱ هر کسی با خدا باشد قدرت الهی در خدمت او قرار می‌گیرد و به او کمک می‌کند. بی‌شک شهید سلیمانی از مخلص‌ترین بندگان خدا بود که مقام معظم رهبری اخلاص وی را بارزترین شاخصه این شهید عزیز برشمردند.^۲

سوژه‌های سخن

۱. اشاره به اخلاص حاج قاسم که حاضر نبود از عنوان و جایگاهش برای کسب منفعت استفاده کند. با اشاره به این خاطره که به دخترش سفارش کرده بود که در دانشگاه نگوید دختر سردار سلیمانی است و یا اینکه همیشه به اطرافیان سفارش می‌کرد مرا سرلشکر صدا نزنید و به من بگویید «قاسم».
۲. تبیین سخن مقام معظم رهبری در مورد راز برجستگی شهادت حاج قاسم که آن را محصول «اخلاص و معنویت» این شهید دانستند.
۳. اشاره به روحیه پرهیز حاج قاسم از استظهار و در انظار بودن که معمولاً سعی می‌کرد در نشست‌ها و جلسات دیدار با مقام معظم رهبری در گوشه‌ای به دور از نگاه دیگران قرار بگیرد.
۴. گریز به روحیه اخلاص حاج قاسم در کسب پیروزی‌ها و دستاوردهای نظامی که همیشه سعی می‌کرد تا نامی از خودش نبرد و می‌کوشید تا نقش دیگران را در آن دستاورد برجسته سازد نه اینکه خودش مطرح شود.
۵. اشاره به جمله امام خامنه‌ای درباره شهادت حاج قاسم که آن را مزد اخلاص او برشمرده و فرمودند: «او همه‌ی عمر خود را به جهاد در راه خدا گذرانید. شهادت پاداش تلاش بی‌وقفه‌ی او در همه این سالیان بود».
۶. بیان آثار و برکات اخلاص در سیره شهید سلیمانی با استفاده از مضمون فرمایش امام خامنه‌ای که فرمودند: «خدای متعال به اخلاص بندگان مخلصش برکت می‌دهد. چنانکه نتیجه‌ی اخلاص شهید سلیمانی، همین وفاداری و حضور مردم و تازه شدن روحیه‌ی انقلابی آنها است».

کارت شماره

۱

مکتب سرنوشت ساز

حوزه هنری انقلاب اسلامی کرمان - موسسه روایت سیره شهید

...اخلاص و بی پیرایگی...

نماز و بندگی

هدف

راوی در این شماره می‌کوشد تا با بیان خاطراتی از حال و هوای عبادت و بندگی حاج قاسم، به تبیین اهمیت نماز و راز و نیاز در رسیدن به سعادت حقیقی و نزدیک شدن به مقام بندگی بپردازد.

مقدمه

هیچ‌کدام از فروع دینی جایگاهی همانند نماز در تقرب انسان به خداوند ندارند و به همین علت است که انسان مکلف است پنج نوبت در روز بواسطه آن با خداوند ارتباط برقرار کند. امام علی علیه السلام فرمودند: «لَوْ يَعْلَمُ الْمُصَلِّي مَا يَغْشَاهُ مِنَ الرَّحْمَةِ لَمَا رَفَعَ رَأْسَهُ مِنَ السُّجُودِ؛ اگر نماز گزار می‌دانست تا چه حد مشمول رحمت الهی است، هرگز سر از سجده بر نمی‌داشت». از نگاه اسلام و قرآن بهترین نماز آن نمازی است که با حضور قلب، توجه و خشوع خوانده شود: «قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ * الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ»^۱.

یکی از ویژگی‌های بارز و مشترک همه شهدا به‌عنوان بهترین بندگان خدا، توجه و رعایت خضوع و خشوع در نمازهای واجب و مستحب بود. حاج قاسم با عنوان سیدالشهدای مقاومت نه تنها خود به این امر اهتمام داشت؛ بلکه همواره به رزمندگان و مدافعان حرم هم این مسئله را گوشزد می‌کرد. ایشان علاوه بر اهتمام ویژه به نمازهای واجب به نوافل و نماز شب نیز توجه خاصی داشت و معتقد بود شعار حقیقی همه مجاهدان و رزمندگان نماز شب است؛ لذا همیشه مقید بود که رشته ارتباطش با خداوند را از طریق تهجد و نماز شب مستحکم نماید.

سوژه‌های سخن

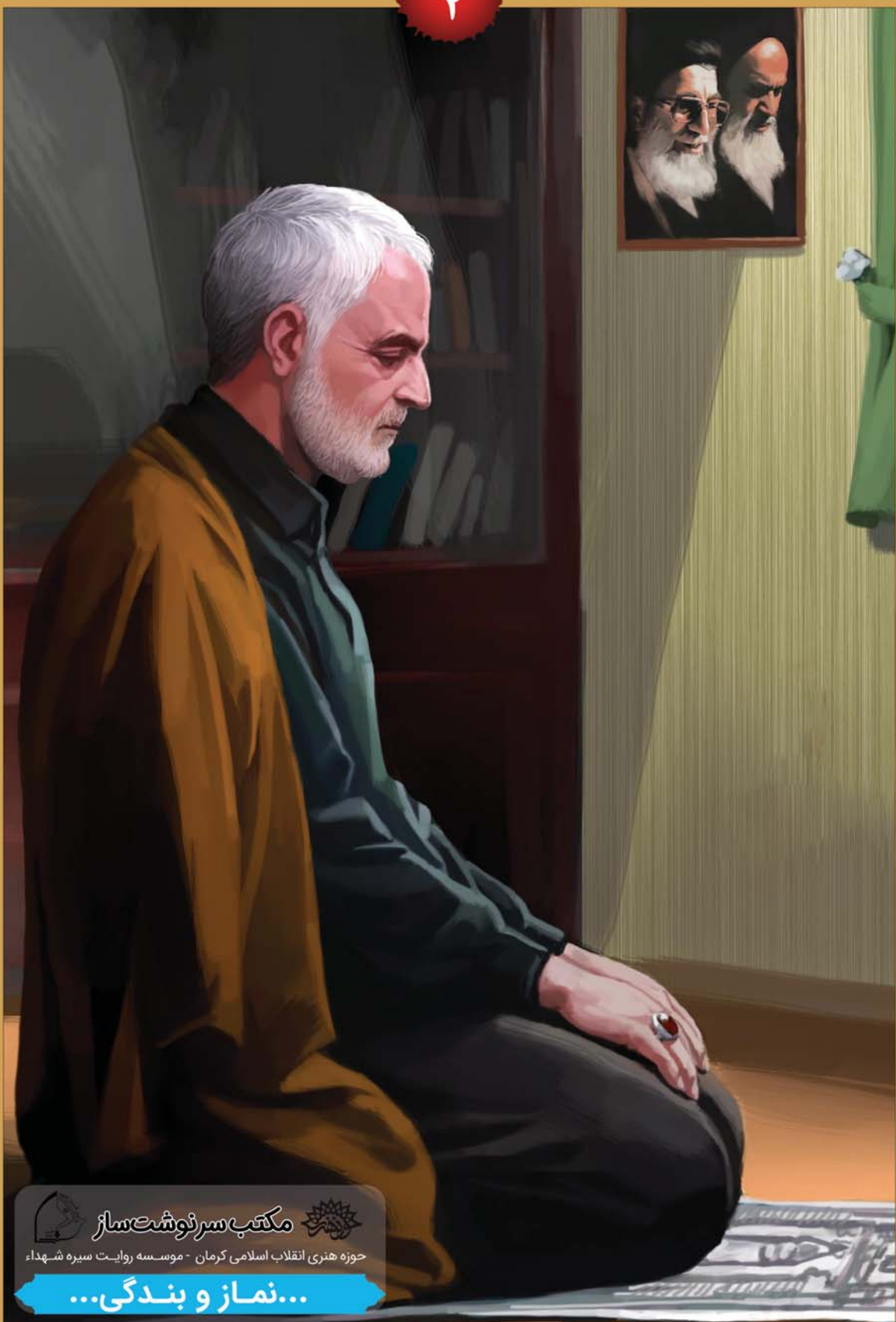
۱. تبیین ضرورت اهتمام به اقامه نماز در اول وقت؛ با اشاره به خاطره اذان گفتن و اقامه نماز اول وقت حاج قاسم در کاخ کرم‌لین.
۲. بیان راهکارهای تشویق فرزندان به نماز خواندن با اشاره به شگرد شهید سلیمانی در عادت دادن برادر کوچکش سهراب به نماز اول وقت.
۳. تبیین اهمیت و آثار اقامه نماز شب و نوافل مستحبی؛ با اشاره به اهتمام جدی شهدا و حاج قاسم نسبت به اقامه نماز شب با وجود کار و تلاش طولانی و در اوج رزم و خستگی.
۴. بیان اهمیت نماز اول وقت با اشاره به نماز اول وقت شهید سلیمانی در هواپیما و یا صوت مکالمه بی سیمی حاج قاسم با فرمانده محور عملیات که به همه نیروهایش توصیه کند تا در هر حالتی هستند، با تأسی از نماز ظهر عاشورای سیدالشهدا علیه‌السلام نماز اول وقت را بخوانند، سپس به مأموریت خود در بحبوحه جنگ ادامه دهند.
۵. بیان اهمیت نماز جماعت با اشاره به خاطرات حاج قاسم سلیمانی که در سخت‌ترین شرایط جنگ مقید به اقامه نماز به صورت جماعت بود. حتی گاهی که کسی برای امامت نماز حاضر نبود خودش جلو می‌ایستاد و همراهان نظامی‌اش به او اقتدا می‌کردند.

کارت شماره

۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مکتب سرنوشت ساز
حوزه هنری انقلاب اسلامی کرمان - موسسه روایت سیره شهداء

...نماز و بندگی...

شجاعت و دلیری

هدف

راوی در این شماره می‌کوشد با بیان خاطراتی از شجاعت و بی‌باکی سردار سلیمانی، اهمیت نترسی و شجاعت در جهاد که موجب پیش‌برد اهداف و نیل به آرمان‌ها می‌شود را تبیین نماید.

مقدمه

شجاعت به عنوان سیره همه انبیاء و امامان معصوم و نیز یکی از مکارم اخلاق مورد تأکید در آیات و روایات مطرح است. در آیه ۲۹ سوره فتح شجاعت رسول خدا (صلی‌الله‌علیه‌وآله) و مؤمنین همراه ایشان تمجید شده است: «مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ * وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ». بر اساس این آیه شهدا به عنوان مؤمنین واقعی مصداق معیت با رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله هستند که با ایستادگی در جهاد اصغر، عرصه جهاد اکبر را نیز پیروزمندانه پشت سر نهادند و نزد رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله به عنوان شجاع‌ترین مردم لقب گرفتند: «أَشَجَعُ النَّاسِ مَنْ غَلَبَ هَوَاهُ». حاج قاسم سلیمانی با الهام از مضمون آیات و روایات وارد شده درباره شجاعت توانسته بود این فضیلت را در وجود خویش چنان نهادینه سازد که مقام معظم رهبری در وصف شجاعت بی‌بدیل او فرمودند: «آن مردی که می‌رود جلوی دشمن و واهمه نمی‌کند... اگر در جهاد اکبر درونی خود پیروز نشده بود، نمی‌توانست این‌طور جلوی دشمن برود. به تحقیق اگر پیروزی در عرصه جهاد اکبر نبود، نمی‌توانست در مقابل دشمن این‌چنین سینه سپر کند و مقاومت نماید».

سوره‌های سخن

۱. تبیین جایگاه و ارزش شجاعت و اینکه تنها کسی لایق رهبری و فرماندهی است که متصف به خصلت دلیری باشد؛ با اشاره به خاطره سردار مرتضی قربانی که به آقا محسن رضایی توصیه کرد تا حاج قاسم سلیمانی را به جهت شجاعت و اقتدارش به عنوان فرمانده تیپ انتخاب کند.
۲. بیان اینکه شجاعت مایه صلابت و اقتدار است؛ با اشاره به خاطره ایجت کردن کمک خلبان روسی در منطقه تحت سیطره داعش و نجات او توسط حاج قاسم که با شجاعت و دلیری به دل خطر زد.
۳. تبیین این نکته که یکی از نشانه‌های انسان شجاع این است که هرگاه مظلومی در خطر باشد و کمک بطلبد برای نجات او جسورانه و هوشمندانه به میدان بیاید. در این باره به خاطره نجات مردم مظلوم آمرلی از محاصره داعش توسط حاج قاسم سلیمانی اشاره شود.
۴. اشاره به شجاعت و دلیری فرماندهان دفاع مقدس که در پرتو ایمان در برابر دشمنان بی‌باک و ترس بودند.
۵. اشاره به سخن مقام معظم رهبری درباره شجاعت و تدبیر شهید سلیمانی که فرمودند: «او هم شجاع، هم با تدبیر بود. بعضی‌ها شجاعت دارند اما تدبیر و عقل لازم برای به کار بردن این شجاعت را ندارند».

کارت شماره

۳

مکتب سرنوشت ساز
حوزه هنری انقلاب اسلامی کرمان - موسسه روایت سیره شهداء

شجاعت و دلیری

انقلابی‌گری و اطاعت از رهبری

هدف

راوی در این شماره می‌کوشد تا با اشاره به خاطرات ولایت‌مداری و انقلابی‌گری حاج قاسم، به اهمیت انقلابی بودن و جایگاه مهم تبعیت از ولی فقیه بپردازد و از این رهگذر آثار انقلابی‌گری در نیل به سعادت و عاقبت بخیری فرد و جامعه را بیان کند.

مقدمه

ولایت‌پذیری از محوری‌ترین و اساسی‌ترین اصطلاحات فرهنگ اسلامی و از مهم‌ترین رموز موفقیت انسان در همه عرصه‌های زندگی است. انسان مطیع همچون کوهنوردی است که مترصد فتح قله می‌باشد و برای اینکه به دره سقوط نکند، لحظه به لحظه گوش به فرمان راهنمای مسیر است؛ بنابراین انسان در همه عرصه‌های فردی و اجتماعی نیازمند تبعیت از راهنماست که از این مسئله در اصطلاح، به «ولایت‌پذیری» تعبیر می‌شود.

بی‌شک عامل موفقیت مردم در انقلاب اسلامی و پیروزی رزمندگان در هشت سال دفاع مقدس هم‌ریشه در تبعیت محض از فرامین و رهنمودهای امام خمینی (ره) به عنوان رهبر و سکاندار انقلاب داشت. امروز نیز سربلندی و پیشرفت نظام اسلامی مرهون درایت و رهبری امام خامنه‌ای می‌باشد. اینکه جبهه مقاومت اسلامی در برابر هجمه گسترده نیروهای تکفیری داعش به سرکردگی استکبار جهانی توانست پیروزمندان بایستد، درگرو تبعیت از ولی امر مسلمین جهان است. برای تبیین شخصیت حاج قاسم به عنوان یک فرد برجسته ولایی و انقلابی همین بس که در پاسخ به نامه مقام معظم رهبری که نوشته بودند: «نگران جان شما هستیم»، می‌نویسد: «جان من چه قابل که شما نگران جان من باشید. جان من هزاران بار فدای جان شما باد»^۱.

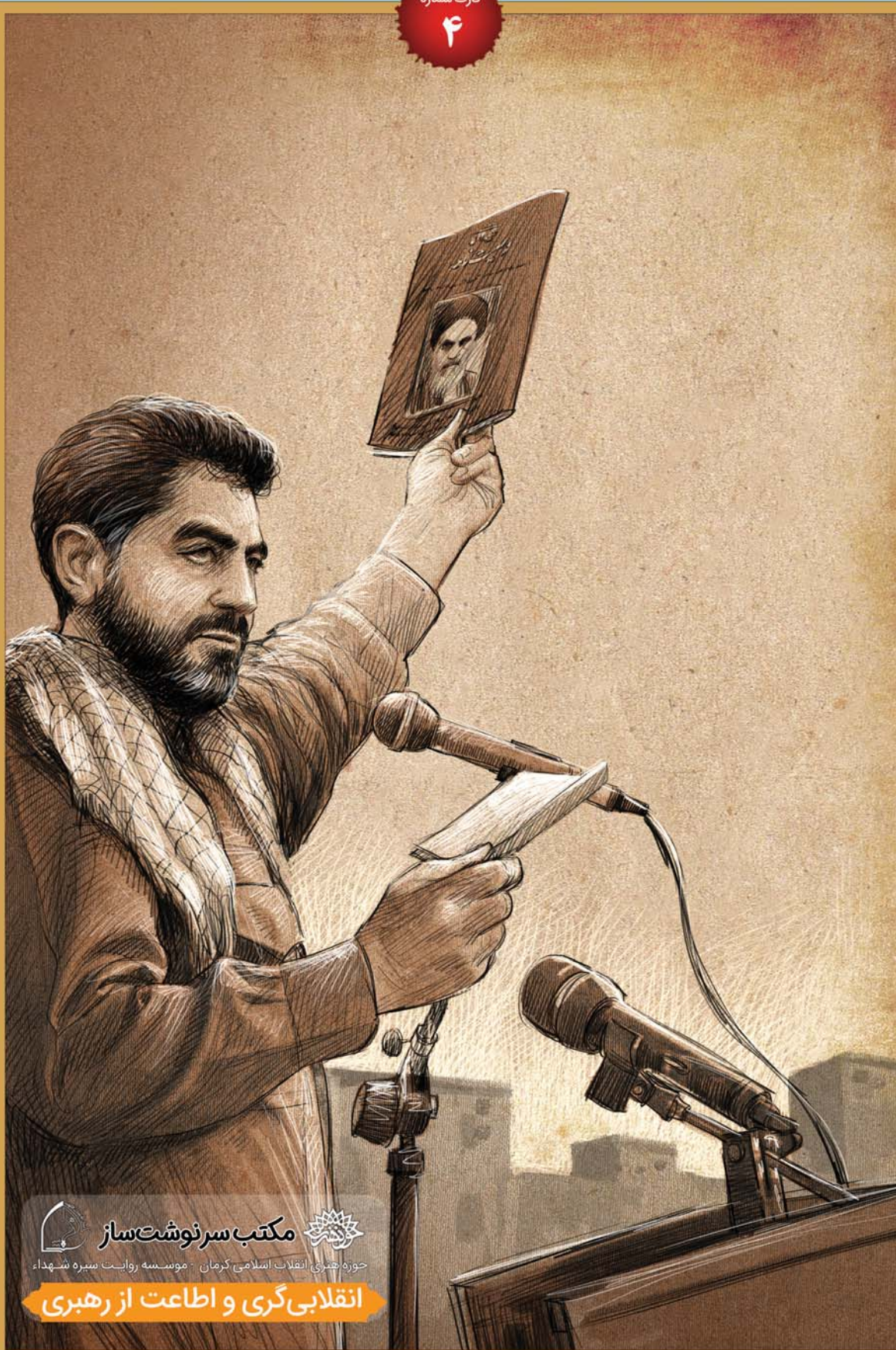
سوژه‌های سخن

۱. تبیین ضرورت اطاعت و تبعیت محض از ولی فقیه با اشاره به رفتار و تصمیمات حاج قاسم که در هر حال مطابق با نظر رهبری تصمیم می‌گرفت.
۲. بیان این نکته که عاقبت بخیری و سعادت در گرو ولایت‌مداری است و اطاعت از ولی، محور محاسبه اعمال در قیامت می‌باشد؛ با استفاده از جمله معروف حاج قاسم: «ولله! والله! والله! والله! از شئون عاقبت بخیری رابطه قلبی، دلی، حقیقی با سکان دار انقلاب است...».
۳. از ارکان اصلی شخص ولایت‌مدار این است که تنها شاخص همه موضع‌گیری‌هایش به دور از هر گونه جناح‌بازی، منویات ولی می‌باشد. چنانکه حاج قاسم شخصیتی فراجناحی داشت و ذوب در ولایت و انقلاب بود.
۴. تبیین انقلابی‌گری و فراجناحی بودن شهید سلیمانی با اشاره به فرمایش امام خامنه‌ای که فرمودند: «او در مسائل داخل کشور اهل حزب و جناح نبود؛ لکن به‌شدت انقلابی بود؛ انقلاب و انقلابی‌گری خط قرمز قطعی او بود؛ ذوب در انقلاب بود».
۵. بیان ضرورت حفظ اصل ولایت فقیه و شأن رهبر در جامعه که شهید سلیمانی از آن به «قرآن ناطق» تعبیر می‌کند.
۶. تبیین این نکته که شهید سلیمانی و دیگر شهدای عزیز هر کدام قوت قلبی برای رهبر بودند. انقلابی حقیقی کسی است که با اطاعت و پیروی از فرامین ولایت، مایه حفظ انقلاب و مایه آرامش رهبری باشد.

کارت شماره

۴

مکتب سرنوشت ساز

حوزه رهبری انقلاب اسلامی کرمان - موسسه روایت سیره شهداء

انقلابی گری و اطاعت از رهبری

تلاش و خستگی ناپذیری

هدف

راوی در این شماره می‌کوشد با اشاره به تلاش خستگی ناپذیر سردار سلیمانی در همه عرصه‌های خدمت، به تبیین شاخصه‌های کار جهادی و حرکت مجاهدانه در مسیر تعالی و رسیدن به اهداف الهی بپردازد.

مقدمه

اکسیر اعظم و لازمه موفقیت در هر راهی، داشتن تلاش، همت و عزم راسخ در آن راه است. در مقابل تلاش و کوشش، تنبلی و رخوت عامل مهم شکست در همه عرصه‌ها است. اینکه گفته‌اند از تو حرکت از خدا برکت، حاکی از آن است که فضل و رحمت و برکات خداوند هنگامی شامل انسان می‌شود که در راه رسیدن به مقصود خویش پایدار، کوشا و بلند همت باشد؛ بی شک بدون تلاش مستمر و خستگی ناپذیر نمی‌توان قله‌های پیشرفت را فتح کرد و به پیروزی دست یافت. امام علی علیه السلام در این باره فرمودند: «ارزش هر کس به قدر همت اوست».

شهید سلیمانی کسی بود که چهل سال مجاهدانه در راه دفاع از مظلوم و مبارزه با استکبار شب و روز شناخت و بی وقفه تلاش کرد و در همین راه هم جان خود را نثار کرد. او معتقد بود سپاهی نمی‌خواهد تا دیگران در آرامش بخوابند و خود را متعلق به چنین سپاهی می‌دانست. ایشان مردی خستگی ناپذیر و پر تلاش بود همچون صعصعة بن صوحان که امیرالمؤمنین علیه السلام در ستایش او فرمودند: «قَلِيلُ الْمُؤَنَّةِ وَ كَثِيرُ الْمَعُونَةِ؛ مردی سبکبار و کم هزینه، اما بسیار کمک کار و پُر تلاش بود»^۱.

سوزنه‌های سخن

۱. تبیین این نکته که، در مسیر مجاهدت انقلابی خستگی معنا ندارد. شهید سلیمانی و دیگر رزمندگان اسلام هم اگر به موفقیتی دست پیدا کردند بخاطر امکانات نبود بلکه بخاطر ساعت‌ها تلاش خستگی ناپذیر در پرتو ایمان راسخ بود.
۲. بیان این نکته که برای مجاهد، توقف ممنوع است و تلاش و خدمت در نگاه او تعطیل شدنی نیست. مانند حاج قاسم که پس از دفاع مقدس خود را بازنشسته ندانست و همچنان تا لحظه شهادت مجاهدانه در میدان خدمت و مبارزه ایستادگی کرد. (ما زنده به آنیم که آرام نگیریم؛ موجیم که آسودگی ما عدم ماست)
۳. تبیین اینکه، مجاهد خستگی ناپذیر از سختی‌ها گریزان نیست، بلکه همواره داوطلب دشوارترین کارها و عرصه‌های جهاد است؛ در این باره به انتخاب سخت‌ترین عرصه‌های خدمت توسط سردار سلیمانی اشاره شود.
۴. مجاهد تلاشگر کسی است که امنیت و آرامش خود را فدای آرامش دیگران می‌کند و آنها را مانند فرزندان و خانواده خود عزیز و محترم می‌داند. شهید سلیمانی آن مجاهد خستگی ناپذیری بود که بخاطر امنیت و آرامش ما به همراه نیروهایش در خط مقدم جهاد و مبارزه با دشمنان تکفیری، مبارزه کرد و جنگید.

منابع: ۱. نهج البلاغه، خطبه ۲۰۶.

کارت شماره

۵

مکتب سرنوشت ساز

حوزه هنری انقلاب اسلامی کرمان - موسسه روایت سیره شهداء

...تلاش و خستگی ناپذیری...

حلم و گذشت

هدف

راوی در این شماره می‌کوشد تا با ذکر خاطراتی از بردباری و گذشت و سعه صدر سردار سلیمانی، میزان اهمیت و اثرگذاری این فضیلت بزرگ را در هدایت و جذب دیگران به دین و انقلاب بیان کند

مقدمه

از صفات مهم در زندگی انسان که رابطه مستقیمی با آرامش دارد، «عفو، گذشت و بردباری» است. به وسیله آن کدورت‌ها از بین رفته و صفا و صمیمیت جایگزین می‌گردد. در واقع عفو و گذشت، مشی جوانمردانه و بزرگواران‌های است که نشان از متانت اخلاقی و روح لطیف انسان دارد. همچنین از جمله فرامین پروردگار به رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله اقامه عفو و گذشت است: «خُذِ الْعَفْوَ وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ وَأَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِينَ؛ عفو را درپیش بگیر و مردم را به کارهای نیک دستور ده و از نادانان روی بگردان». امیرالمؤمنین علیه‌السلام نیز گذشت را زینت فضایل اخلاقی برشمردند: «الْعَفْوُ تَأْجُ الْمَكَارِمِ».

این منش جوانمردانه که در سیره همه شهدای گرانقدر اسلام ساری و جاری بوده است، ولی در مکتب حاج قاسم با توجه به جایگاه عالی و درجه نظامی بالا، مشهودتر و برجسته‌تر می‌باشد. او وقتی در مقابله با اشرار شرق کشور اعلام عفو عمومی کرد، بسیاری از اشرار سلاح‌های خویش را تحویل داده و از ایشان امان نامه دریافت کردند که این از آثار و برکات حلم و گذشت به حساب می‌آید.

سوزده‌های سخن

۱. بیان این نکته که عفو و گذشت، موجب حفظ آبرو و عزت می‌شود و نباید از همه به یک میزان توقع داشت؛ بلکه هر کس به هر اندازه در مسیر حق قدم برداشت به همان میزان شایسته تقدیر است؛ گرچه در آن مسیر مرتکب اشتباه شود.

۲. تبیین این مسئله که جایگاه مسئول نباید مانع انجام وظایف قانونی و موجب رنجش خاطر او بشود؛ با اشاره به خاطره تفتیش پلیس درجه‌دار از حاج قاسم و ممانعت سردار سلیمانی از توبیخ او توسط ما فوقش.

۳. گاهی گذشت و سعه صدر در برابر توهین‌کننده درحالی که قدرت بر پاسخ هم دارد، موجب پشیمانی او و ایجاد دوستی مشترک می‌گردد. به خاطره مشاجره بین شهید پلارک و سردار سلیمانی در ابتدای آشنایی در سال ۵۸ اشاره شود.

۴. تبیین این نکته که باید با پیش‌قدم شدن در عذرخواهی، دلخوری‌ها، کدورت‌ها و دل‌شکستگی‌ها را هرچه زودتر از بین برد تا روابط دوستانه تحت تأثیر قرار نگیرد. به خاطرات پیش‌قدم شدن سردار سلیمانی در عذرخواهی و رفع کدورت‌ها اشاره شود.

کارت شماره

۶

مکتب سرنوشت ساز

حوزه هنری انقلاب اسلامی کرمان - موسسه روایت سیره شهداء

...حلم و بردباری و گذشت...

تواضع و خاکساری

هدف

راوی در این شماره می‌کوشد تا با اشاره به خاطرات فروتنی سردار سلیمانی، منزلت یافتن شخص متواضع در جامعه و الگو شدن وی و نیز اثرات و برکات خاکساری در مهار نفس و نیز جذب مردم را بیان نماید.

مقدمه

تواضع و فروتنی، یکی از صفات پسندیده بندگان خداست که در قرآن مورد ستایش واقع شده است: «وَ عِبَادَ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا وَإِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا» و شاید بتوان گفت که بیشتر فضائل اخلاقی ناشی از چشمه جوشان تواضع است. وجود چنین حالتی در انسان موجب گرمی داشتن و بزرگ دانستن دیگران خواهد شد. امیرالمؤمنین علیه‌السلام می‌فرماید: «طُوبَى لِمَنْ ذَلَّ فِي نَفْسِهِ؛ خوشا به حال کسی که نفسش در نزد او خوار باشد». در نظر ایشان، مؤمن نرم خو و مهربان، از صخره سخت‌تر و از برده ذلیل‌تر است.

وقتی به سیره شهید سلیمانی می‌نگریم، این ویژگی را در تمام شئون زندگی او می‌بینیم. چه زمانی که فرمانده گردان بود و چه وقتی که بالاترین رتبه نظامی را داشت، خود را یک بسیجی ساده می‌دانست و همیشه از عناوین و القاب دوری می‌کرد؛ به طوری که حتی در وصیتنامه خود هم نوشت روی قبرم بنویسید سرباز قاسم سلیمانی.

سوره‌های سخن

۱. مردمی بودن، سبک زندگی اهل‌بیت علیهم‌السلام است. مردمی بودن و از آنها فاصله نگرفتن، موجب محبوبیت شخص متواضع، در میان مردم خواهد شد. به خاطرات تواضع سردار سلیمانی در مواجهه با مردم اشاره شود.

۲. همانند دانستن خود با دیگران و برتر ندانستن خود در بهره بردن از امتیازات، شخص متواضع را بی‌تکلف و آسوده می‌کند و موجب راحتی و آسودگی دیگران نیز می‌شود. به خاطره خوابیدن حاج قاسم بر روی زمین و حضور او در میان نیروهای فاطمیون در خط مقدم اشاره شود.

۳. تواضع و خاکساری موجب کاهش هزینه‌ها و دوری از اسراف می‌شود. خاطراتی از سردار سلیمانی درباره ممانعت او از ذبح گوسفند جلوی پایش و توصیه به نزدن بنر تبلیغات برای او بیان شود.

۴. مردمی نبودن یک مسئول و اهمیت دادن به امنیت خود، موجب تنگنا قرار گرفتن مردم و دوری آنها از وی و عدم محبوبیتش می‌گردد. خاطره ممانعت شهید سلیمانی از بازرسی کردن مردم بخاطر حفظ امنیت او بیان شود.

۵. عنوان و مقام، در نگاه شخص فروتن، از هیچ اهمیت و ارزشی برخوردار نیست و کسانی در پی عناوین می‌کوشند که به دنبال برتر جلوه دادن خود به دیگران هستند. به خاطرات حاج قاسم درباره بی‌تمایلی وی برای گرفتن نشان ذوالفقار و نیز مخالفت با پیشنهاد کاندیداتوری ریاست‌جمهوری اشاره شود.

کارت شماره

۷

مکتب سرنوشت ساز

حوزه هنری انقلاب اسلامی کرمان - مؤسسه روایت سیره شهداء

...تواضع و خاکساری...

زهد و ساده زیستی

زهد و ساده زیستی

هدف

راوی در این شماره می‌کوشد تا با بیان خاطراتی از زهد و ساده زیستی شهید سلیمانی، به اهمیت عدم تعلق به دنیا در نیل به ارزش‌های معنوی مانند جهاد، شهادت و خدمت اشاره کند.

مقدمه

زهد و ساده‌زیستی، یکی از ارزش‌های متعالی است که مورد تأکید آیات قرآن و روایات است و در زندگی فردی و اجتماعی و مادی و معنوی انسان تأثیر بسزایی دارد. این فضیلت برای همه ممدوح و برای مسئولین و مدیران جامعه ممدوح‌تر است. حضرت علی علیه‌السلام در نامه ۴۵ نهج البلاغه به حاکم بصره، ساده زیستی خویش را چنین توصیف می‌کنند: «بدان که امام شما از دنیای خود به دو جامه‌ی کهنه و از خوراکش به دو قرص نان اکتفاء کرده است ... هیئات چگونه ممکن است هوای نفس بر من غلبه کند و مرا به سوی بهترین خوراک‌ها بکشاند در صورتی که شاید در سراسر کشور حجاز یا در سرزمین یمامه افرادی یافت شوند که امید همین یک قرص نان را هم ندارند و دیر زمانی است که شکمشان سیر نشده است، آیا سزاوار است شب را با سیری صبح کنم در صورتی که در اطرافم شکم‌های گرسنه و جگرهای سوزان قرار دارد؟»

می‌توان الگوپذیری از سیره امیرالمؤمنین علیه‌السلام را در زندگی بسیاری از شهدا به وضوح مشاهده کرد. شهید سلیمانی با توجه به موقعیتش می‌توانست از بهترین مواهب و امکانات بهره‌برد و همیشه در رفاه و آسایش باشد، اما بسیار ساده و بی‌آلایش بود و با نیروهای زیر دستش هیچ تفاوتی نداشت. نه در پوشش، نه در غذا و نه حتی در جای خواب مثل آنها بود و گاهی اوقات در چنان شرایط بدی به سر می‌برد که حتی نیروهای عادی چنین شرایطی نداشتند.

سوره‌های سخن

۱. ساده زیستی از اخلاص نشأت می‌گیرد و تنها افراد ساده زیست می‌توانند با درک شرایط مردم مستضعف و مستمند، توفیق خدمت به آنان را پیدا کنند. در این‌باره به خاطرات شهید سلیمانی درباره نگرفتن حق مأموریت و اضافه کاری اشاره شود.

۲. اشاره به این نکته که فرد ساده زیست، به خاطر کم‌هزینه‌ی زندگی‌اش، می‌تواند مالش را به نیازمندان انفاق کند. در این‌باره خاطره حاج قاسم در نگرفتن حقوق جانبازی و مزایای مالی آن و بخشیدن آن به جانبازان نیازمند، بیان شود.

۳. انفاق نشانه و نتیجه عدم تعلق به دنیا است و تا کسی خودش را از دنیا رها نکند، طلب شهادت او ادعایی بیش نیست. در این‌باره به خاطره «عدم تعلق حاج قاسم به مال دنیا» بیان شود.

کارت شماره

مکتب سرنوشت ساز

حوزه هنری انقلاب اسلامی کرمان - موسسه روایت سیره شهداء

...زهد و ساده زیستی...

اقتدار و ابهت

هدف

راوی در این شماره می‌کوشد تا با ذکر خاطراتی از شهید سلیمانی درباره اقتدار و صلابت وی؛ به بیان برکات و آثار اقتدار همچون: تسلیم‌ناپذیری در برابر دشمن، نیل به اهداف و موفقیت‌ها، اعتماد به نفس بخشیدن به زیردستان، اطاعت پذیری آنان و نیز نرمش نداشتن در برابر تطمیع‌ها و تهدیدهای دشمن بپردازد.

مقدمه

قدرت و صلابت از جمله لوازم جامعه موفق به شمار می‌رود که از آن به «اقتدار» تعبیر می‌شود. جامعه زمانی قوی می‌شود که حاکمان و فرماندهان مقتدر و با صلابتی آن را اداره کنند؛ به عبارت دیگر کسب موفقیت در همه عرصه‌های نظامی، سیاسی، اقتصادی و... در گرو اقتدار و جسارت مدیران و فرماندهان یک جامعه می‌باشد. این مسئله در شخصیت شهید سلیمانی به عنوان یک فرمانده مقتدر در عرصه نظامی و مبارزه با استکبار به خوبی نمایان است به طوری که حتی نام حاج قاسم نیز لرزه بر اندام دشمن می‌انداخت. دارا بودن صفای باطن، مهربانی و لطافت روحی در کنار صلابت و اقتداری که ایشان در میدان جنگ نسبت به دشمنان داشت، ترکیب زیبایی از شخصیت او آفرید و او را جامع اضداد نمود. حاج قاسم سلیمانی یک ابرقدرت نظامی و چریک به تمام معنا و در عین حال، یک عابد زاهد سجاده نشین و خدایپرست بود.

سوژه‌های سخن

۱. نشان دادن اقتدار و صلابت توسط فرماندهی مجاهد در میان نبرد، دشمن را تحت تأثیر و انفعال قرار می‌دهد و پیشبرد برنامه‌های او را مختل می‌کند. در این باره به توصیف مک کریستال فرمانده عملیات ویژه آمریکا از اقتدار و شخصیت کاریزماتیک شهید سلیمانی اشاره شود.
۲. اقتدار باید مبتنی بر بینش درست و شناخت دقیق نسبت به دشمن باشد. وقتی منطق باطل دشمن را شناخت هرگز در برابر پیام‌های دشمن منفعلانه عمل نمی‌کند. در این باره به باز نکردن نامه رئیس سازمان سیا توسط سردار سلیمانی اشاره شود.
۳. کسی که از دشمن نترسد و نهراسد، می‌تواند مقتدرانه قبل از آنکه فرصت از دست برود، دست به اقدام سریع و قاطع بزند.
۴. نمی‌کند تا فرصت اقدام از دست برود. به جریان آزادسازی گروگان‌های نظامی ایران در دست اشراق، توسط سردار سلیمانی در درون خاک افغانستان، اشاره گردد.
۵. بیان این نکته که فرمانده مقتدر برای پیش‌برد اهداف خود، حتی اگر تهدید دشمن جدی هم باشد، موانع را نادیده می‌انگارد. در این باره به بی توجهی حاج قاسم نسبت به تهدید آمریکایی‌ها به بمباران نیروهای مقاومت در منطقه تنف اشاره شود.

کارت شماره

۹

مکتب سرنوشت ساز

حوزه هنری انقلاب اسلامی کرمان - موسسه روایت سیره شهداء

...اقتدار و ابهت...

زیرکی و هوشیاری

هدف

راوی در این شماره می‌کوشد تا با بیان خاطراتی از تدبیر خاص و بینش جامع ناشی از تفکر و مطالعه شهید سلیمانی، به اهمیت نقش بینش و آگاهی جامع و زیرکی در تدبیر و مدیریت صحیح و تأثیر آن بپردازد.

مقدمه

زیرکی از خصلت‌های همیشگی مؤمن است که در لسان پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله از مؤمن به عنوان «کیس» یاد شده است: «الْمُؤْمِنُ كَيْسٌ فَطِنٌ حَذِرٌ». تدبیر صحیح زندگی و جامعه در سایه هوشیاری و خردمندی فراهم و سلامت فردی و اجتماعی نیز با زیرکی تضمین می‌گردد. از شاخصه‌های کیاست و زیرکی می‌توان به بصیرت و روشن‌بینی، تشخیص حق و باطل و دوراندیشی و چاره‌جویی اشاره کرد.

امام حسین (ع) در مقام عالی‌ترین رهبر انقلاب‌های عدالتخواه، همواره عنصری از شجاعت آمیخته با فراست و ذکاوت را از خود نشان داده است. بسیاری از مواقع، این جنبه از سیره حسینی مورد غفلت واقع شده و در مجالس دینی و خطابه‌های حماسی، از پرداختن کامل به این مسأله چشم‌پوشی شده است که در کنار دمیدن روح حماسه، می‌بایست عنصر عقل و هوش و چاره‌گری را در میان مخاطب به ویژه نسل جوان برانگیخت.

انقلاب اسلامی ایران امروز بیش از هر زمان دیگر نیازمند مدافعانی هوشمند، فهیم و تحلیلگر است تا بتوانند در برابر هجمه‌های نرم و پیچیده جبهه استکبار تاب‌آوری کنند. افرادی چون حاج قاسم سلیمانی که در برابر تبلیغات هدفمند دستگاه رسانه‌ای بیگانه، هوشیار بود و با مراقبت نسبت به جریان‌سازی‌های به ظاهر حکیمانه اردوگاه مقابل، خود و اردوگاهش را از مخمصه و اشتباه نجات داد؛ چنانکه حتی دشمنان نیز به هوشیاری شهید سلیمانی اذعان داشتند.

سوزنه‌های سخن

۱. پرداختن به سخن مقام معظم رهبری درباره درایت و تیزهوشی حاج قاسم و نقش آن در فهم جریان‌ات نفوذی و بصیرت و پیش‌بینی نسبت به اتفاقات آینده و ایجاد آمادگی برای مقابله با آن وقایع.

۲. تدبیر و عقلانیت باید توأمان با شجاعت باشد تا کار را پیش‌برد و هر کدام به تنهایی، کار را به سرانجام درست خود نمی‌رساند. در این باره به سخن رهبری درباره تدبیر توأمان با شجاعت شهید سلیمانی استناد شود.

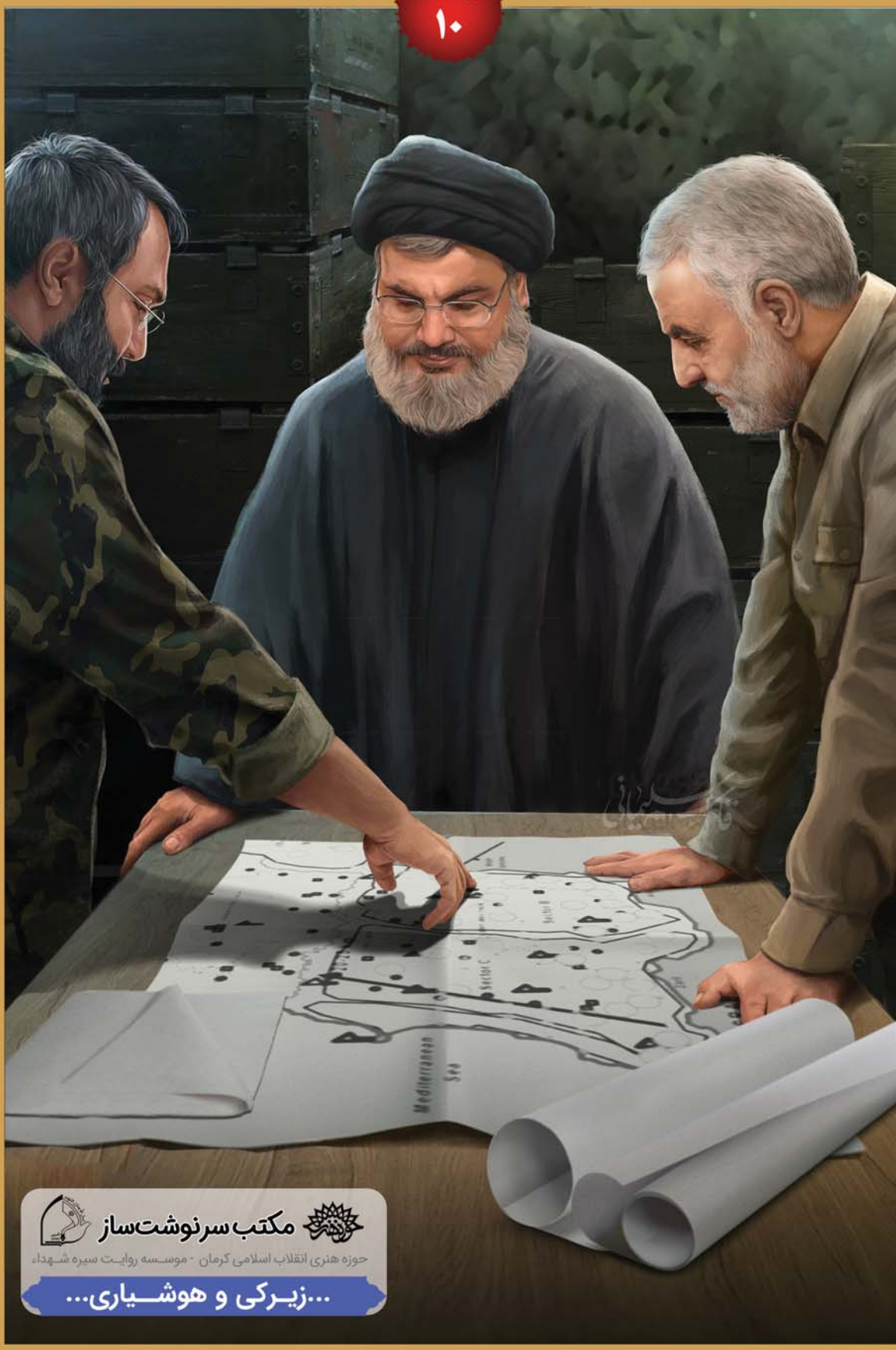
۳. درایت و تدبیر، نتیجه آگاهی و بینش درست است. یکی از راه‌های حصول بینش درست؛ مطالعه زیاد کتاب‌های مفید است؛ با اشاره به خاطرات مطالعات شهید سلیمانی و اینکه با وجود مشغله‌های بسیار، اما در اندک فراغت‌ها، مشغول به مطالعه می‌شد.

کارت شماره

۱۰

مکتب سرنوشت ساز

حوزه هنری انقلاب اسلامی کرمان - موسسه روایت سیره شهداء

...زیرکی و هوشیاری...

مراقبت بر مسائل دینی و شرعی

هدف

راوی در این شماره می‌کوشد که با ذکر خاطراتی از مراعات و مراقبت شدید شهید سلیمانی در مسائل شرعی؛ نقش مهم مراقبت جامع و کامل انسان نسبت به احکام دینی، در نیل به سعادت و کمال را بیان کند.

مقدمه

از جمله نشانه‌های یک انسان مؤمن و معتقد به ارزش‌های اسلامی، رعایت حدود و مسائل شرعی است. مؤمنین واقعی در همه حال خود را ملزم به تعهدات ایمانی دانسته و همواره به حکم الهی گردن می‌نهند و در مقابل آن تسلیم هستند. برخلاف آنان منفعت‌طلبانی هستند که دین لقلقه‌زبانان است و تنها تا جایی که این ارزش‌ها با منافع آنان سازگار باشد به آنها پایبندند. قرآن به صراحت این دسته افراد را بی‌ایمان می‌خواند: «وَيَقُولُونَ آمَنَّا بِاللَّهِ وَ بِالرَّسُولِ وَ أَطَعْنَا ثُمَّ يَتَوَلَّى فَرِيقٌ مِّنْهُمْ مِّن بَعْدِ ذَلِكَ وَ مَا أُولَئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ» (نور/۴۷) ریشه عدم تقید و پایبندی به حدود، به حب دنیا و بردگی آن برمی‌گردد که در فرمایش امام حسین علیه‌السلام به آن تأکید شده است: «النَّاسُ عَبِيدُ الدُّنْيَا، وَ الدِّينُ لِعَقِّ عَلَى أَلْسِنَتِهِمْ يَحُوطُونَهُ بِه مَا دَرَّتْ مَعَايِشُهُمْ».

در زندگی شهدا که فداکاری و نثار جان آنها حاکی از ایمان عملی و تعهدشان به انقلاب و ارزش‌های اسلامی بود، می‌توان تقید به حدود و احکام شرعی را به وضوح مشاهده کرد. سیدالشهدای مقاومت نیز نه تنها خود شدیداً پایبند به حدود شرعی و احکام الهی بود؛ همواره به دیگران یادآور می‌شد که: «اگر موقعیتی نصیب رزمندگان می‌شود ناشی از همین تقیدات و تعهدات است». شاهد این ادعا، نامه طلب حلالیت حاج قاسم به صاحب‌خانه‌ای است که در سوریه از منزل او به عنوان مقر فرماندهی استفاده کرده بودند.

سوژه‌های سخن

۱. بیان اینکه مجاهد در راه خدا برای رسیدن به کمالات و نیل به فیض عظیم شهادت باید در همه حال حتی در سخت‌ترین لحظات جنگ و جهاد بر حدود شرعی پافشاری کند؛ با اشاره به سخنان رهبری درباره محافظت شدید حاج قاسم بر حدود شرعی حتی در سخت‌ترین شرائط.

۲. یک فرمانده نه تنها خود مراقب حدود شرعی و حق الناس است، بلکه نیروهای خود را هم به مراقبت از حدود شرعی توصیه می‌کند؛ با اشاره به سفارشات شهید سلیمانی به نیروهای خود نسبت به رعایت حق الناس در جبهه نبرد شهری.

۳. بیان این نکته که رعایت مسائل شرعی و حقوق مردم در هدایت و اثرپذیری آنها تاثیرگذار است؛ با اشاره به اثرپذیری صاحب‌خانه سوری از عمل شهید سلیمانی بخاطر طلب حلالیت از حضور در خانه او.

۴. دشمنی یک مرد، نباید باعث دشمن‌پنداشتن خانواده او بشود و نباید در تقابل با دشمن، به خانواده‌های او تعدی و ظلم بشود با اشاره به خاطره شهید سلیمانی از ممانعت بمباران خانه فرمانده تکفیری که در منزل در کنار خانواده حضور داشت.

۵. بیت المال باید در چهارچوب قانونی و شرعی استفاده شود و هرگونه تصرف خارج از معیارهای معین، حرام شرعی است. شهید سلیمانی مانند بسیاری از شهدا و بزرگان دینی، بسیار بر رعایت بیت المال کوشا بود و حتی پول سه دانه توت خشکی که دخترش در دفتر کار وی خورد را محاسبه کرد.

مکتب سرنوشت ساز

موسسه روایت سیره شهداء - حوزه علمی انقلاب اسلامی کرمان

مراقبت بر مسائل دینی و شرعی

ارتباط با قرآن

هدف

راوی در این شماره می‌کوشد تا بیان خاطراتی از انس شهید سلیمانی با قرآن؛ لزوم ارتباط با قرآن در تعالی و کمال انسان را بیان کند

مقدمه

قرآن کریم کتاب هدایت و سعادت همه انسان‌ها در دنیا و آخرت است و در پیچ و خم‌های زندگی رهبر و راهنمای آنان به سوی کمال است: «إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ» (اسرا ۹) این قرآن به راهی هدایت می‌کند که مستقیم‌ترین راه‌هاست». انس و ارتباط داشتن با قرآن آثار فراوانی از جمله بصیرت و تشخیص حق و باطل و نشاط و آرامش درونی را به دنبال دارد. امیرالمؤمنین علیه السلام نیز قرآن را جامع همه علوم گذشته و آینده، داروی همه دردها و راه سر و سامان بخشیدن به زندگی دانسته‌اند: «أَلَا إِنَّ فِيهِ عِلْمٌ مَا يَأْتِي وَ الْحَدِيثُ عَنِ الْمَاضِي وَ دَوَاءٌ دَائِكُمْ وَ نَظْمٌ مَا بَيْنَكُمْ».

بر این اساس هر کس با قرآن مأنوس باشد راه سعادت را درمی‌یابد و با هدایت قرآن به کمال می‌رسد. شهیدان از جمله سعادت‌مندان در طول تاریخ هستند که با انس با قرآن کریم و پیروی از راهنمایی‌های آن راه را پیدا کرده‌اند. انس با قرآن در سیره شهید سلیمانی با وجود و مشغله فراوان و مسئولیت‌های سنگین نهادینه شده بود به نحوی که همیشه در سفرهایی که با هواپیما داشت به تلاوت قرآن مشغول می‌شد و بر اثر مداومت بر تلاوت بسیاری از آیات قرآن را حفظ کرده بود.

سوژه‌های سخن

۱. قرآن کتاب هدایت بشر است و باید انسان با این کتاب تعالی‌بخش انس داشته باشد. در این باره به خاطرات انس همیشگی شهید سلیمانی با قرآن کریم، اشاره شود.

۲. در روایات فضیلت‌ها و آثار بسیاری برای حفظ قرآن بیان شده است. شهید سلیمانی از کم‌ترین لحظات هم استفاده می‌کرد و به حفظ قرآن می‌پرداخت، طوری که سرانجام توانست قرآن را حفظ کند. در این باره به خاطرات حفظ قرآن او در ماشین حتی هنگام اعزام به مناطق پرخطر، اشاره شود.

۳. ترویج فرهنگ قرآن از لوازم ساختن جامعه قرآنی است. شهید سلیمانی علاوه بر انس خود با قرآن، مروج فرهنگ قرآنی به دیگران بود؛ با اشاره به تشویق سرباز خاکی به حفظ جزء ۳۰ قرآن به جای تنبیه انضباطی او.

۴. تلاوت، مرحله اول ارتباط با قرآن است، اما خداوند برای تعالی مؤمنین آن‌ها را توصیه به تدبیر در آیات می‌کند. شهید سلیمانی در آیات قرآن تدبیر می‌کرد و حتی ساعت‌ها درباره یک آیه به فکر فرومی‌رفت و برداشت‌های خود از آن را یادداشت می‌کرد.

مکتب سرنوشت‌ساز

حوزه هنری انقلاب اسلامی کرمان - مؤسسه روایت سیره شهداء

...انس و ارتباط با قرآن کریم...

علاقه به شهدا و تکریم خانواده شهدا

هدف

در این شماره راوی می‌کوشد تا با بیان خاطرات ارادت و علاقه حاج قاسم نسبت به شهدا، جانبازان و خانواده ایشان به تبیین ارزش و جایگاه شهادت و اهمیت تکریم خانواده معظم شهدا بپردازد.

مقدمه

انس با شهیدان و تکریم جانبازان و خانواده شهدا از موضوعات مورد توجه منابع دینی است. درباره عظمت و جایگاه خانواده شهدا در حدیث قدسی چنین آمده است: «أَنَا خَلِيفَتُهُ فِي أَهْلِهِ وَ مَنْ أَرْضَاهُمْ فَقَدْ أَرْضَانِي وَ مَنْ أَسَخَطَهُمْ فَقَدْ أَسَخَطَنِي؛ من جانشین شهید در خانواده اویم و هر کس آنها را راضی کند مرا راضی کرده و هر کس آنها را بیازارد مرا آزرده است.»

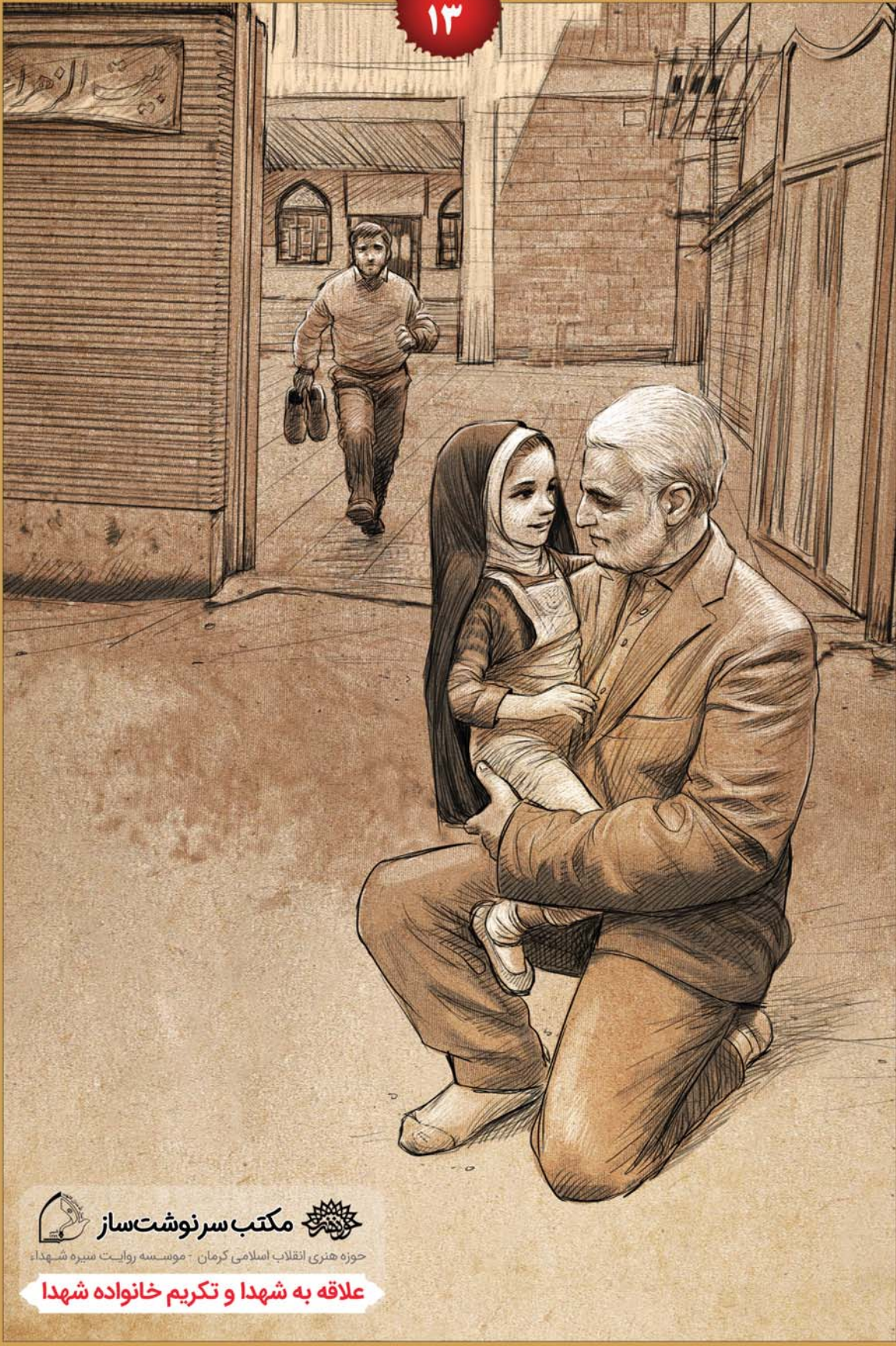
علاوه بر آیات و روایت، تبیین منزلت خانواده شهدا و لزوم رسیدگی به آنها از مسایل مورد تأکید در بیانات امامین انقلاب نیز می‌باشد. حاج قاسم سلیمانی از معدود افرادی بود که با تکیه بر رهنمودها و توصیه‌های امام خامنه ای حفظه‌الله همواره در برابر خانواده و فرزندان شهدا کرنش می‌کرد و علاقه و اشتیاق فراوان او نسبت به مقام شهید و شهادت در رفتارش به روشنی هویدا بود.

سوژه‌های سخن

۱. اشاره به جایگاه خانواده شهدا و تکریم و تجلیل پیش‌کسوتان جهاد و شهادت در سیره و گفتار امام راحل رحمه‌الله علیه و الگوپذیری حاج قاسم از این منش الهی به عنوان تربیت یافته مکتب خمینی کبیر.
۲. بیان خاطره سردار سلیمانی درباره نذر یک روز در ماه برای خدمت به یک جانباز و گره زدن این خاطره با موضوع جایگاه و آثار خدمت و سرکشی به جانبازان که موجب دلگرمی آنها و خانواده‌یشان می‌شود.
۳. اشاره به سخن حجت الاسلام علی شیرازی، نماینده ولی فقیه وقت در نیروی قدس درباره اینکه حاج قاسم معتقد بود یکی از راه‌های رسیدن به مرگ سرخ، جلب نظر شهدا به خود از طریق خدمت و مهربانی با خانواده آنها است؛ از اینرو ارتباط ویژه‌ای با خانواده و فرزندان شهدا داشت.
۴. تبیین این نکته که جلب رضایت فرزندان شهدا موجب جلب رحمت الهی می‌شود؛ چراکه آنها ارج و منزلت ویژه ای نزد خداوند دارند؛ با اشاره به وصیت شهید سلیمانی که از فرزند شهید می‌خواهد تا نامه رضایت از وی را بعد از مرگ یا شهادتش در قبر او بگذارد.
۵. بیان این روحیه حاج قاسم که در هر جا و به هر بهانه ای از جبهه و شهدا یاد می‌کرد و تبیین اینکه روحیه شهادت طلبی و یاد شهدا، انسان را در همه حال به یاد جهاد و شهادت می‌اندازد.

کارت شماره

۱۳

مکتب سرنوشت ساز

حوزه هنری انقلاب اسلامی کرمان - موسسه روایت سیره شهداء

علاقه به شهدا و تکریم خانواده شهدا

عشق و اشتیاق به شهادت

هدف

راوی در این شماره می‌کوشد تا با ذکر خاطراتی از عشق سردار سلیمانی به شهادت و سپس تبیین آثار و اتفاقات پس از شهادت وی؛ به عظمت جایگاه شهید و شهادت و نیز برکات خون شهید اشاره کند.

مقدمه

هدف از خلقت انسان رسیدن به کمالاتی است که از طریق عبودیت و بندگی خدا به دست می‌آید و شهادت به عنوان قله آن کمالات و بهترین هدیه خداوند به بندگان راستین خویش است. چنانکه پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله به کسی که از خدا می‌خواست بهترین چیزی را که به بندگان شایسته خود مرحمت فرموده به او عطا نماید، فرمودند: «اگر دعایت مستجاب شود، خونت در راه خدا ریخته می‌شود [و به فیض شهادت می‌رسی]». شوق رسیدن به چنین مقامی نه تنها در سیره معصومین علیهم السلام ساری و جاری بوده و همواره از خداوند این مقام را درخواست می‌کردند، بلکه آرزوی یاران و پیروان ایشان نیز نیل به شهادت در رکاب امام خویش بوده و هست.

حاج قاسم سلیمانی یکی از پیروان راستین مکتب ائمه معصومین علیهم السلام بود که چه در جبهه‌های دفاع مقدس، چه در مبارزه با اشرار و تکفیری‌ها و چه در میدان مقاومت در برابر تکفیری‌ها چهل سال به دنبال شهادت دوید تا در نهایت به آرزوی خویش رسید. او در دست‌نوشته‌ای می‌نویسد: «آه مرگ خونین من! عزیز زیبای من! عروس حجله من! کجایی؟ چقدر مشتاق دیدارت هستم، آه وقتی بوسه انفجار تو همه وجود مرا در خود محو می‌کند، دود می‌کند و می‌سوزاند، چقدر این منظره را دوست دارم. در راه عشق جان دادن چه زیباست، خدایا سی سال برای این لحظه مبارزه کرده‌ام، با همه رقبای عشق در افتاده‌ام. ده‌ها زخم برداشته‌ام، این نو عروس حق من است».

سوره‌های سخن

۱. ذکر بیانات امام خامنه‌ای درباره عشق شهید سلیمانی به شهادت و تبیین میزان علاقمندی و شیفتگی حاج قاسم به شهادت و جهاد و تلاش وی در رسیدن به قافله شهدا.
۲. کسی که در پی نیل به فیض شهادت باشد برای رسیدن به آن بی‌تابی می‌کند و به هر آبرومندی متوسل می‌شود؛ سردار سلیمانی همیشه از دوستان خود، مادران شهدا و حتی فرزندان شهدا عاجزانه می‌خواست تا برای شهادتش دعا کنند.
۳. بیان خاطره معروف طلب شهادت در حرم امام رضا علیه السلام توسط شهید سلیمانی و اشاره به این نکته که یکی از راه‌های نیل به شهادت، توسل به ائمه معصوم علیهم السلام است.
۴. مردان الهی که حجاب پندار می‌درند و به حقیقت واصل می‌شوند خداوند حقیقت، آنان را به عاقبت خیر خود آگاه می‌سازد؛ با اشاره به خاطره آگاهی شهید سلیمانی از نحوه و زمان شهادت خود.
۵. شهید پیروز است، اما شهید سلیمانی دو پیروزی به‌دست آورد؛ هم در عرصه مبارزه با دشمن و هم در نیل به مقام شهادت؛ با اشاره به فرمایش حضرت آقا درباره «رسیدن شهید سلیمانی به هر دو حُسنین».
۶. اشاره به جمله شهید سلیمانی که می‌گفت: «من الان شهید شوم اثر خون من بیشتر است تا در آینده دور» و تبیین این مسئله که خون شهید برکات فراوان دارد، اما در برخی مقاطع زمانی، اثر و برکت آن بیشتر است.

کارت شماره

۱۴

مکتب سرنوشت ساز

حوزه هنری انقلاب اسلامی کرمان - موسسه روایت سیره شهداء

عشق و اشتیاق به شهادت

تعهد و مسئولیت پذیری

هدف

راوی در این شماره می‌کوشد تا با ذکر خاطراتی از مسئولیت‌پذیری شهید سلیمانی به این مسئله بپردازد که هر مسئولی در نظام و کشور اسلامی، مسئولیتی را پذیرفت باید مجاهدانه و متعهدانه به انجام وظیفه بپردازد.

مقدمه

یکی از ویژگی‌های مهم اخلاقی و شخصیتی هر انسانی داشتن تعهد نسبت به انجام وظایف و مسئولیت‌هایی است که بر عهده دارد. طبیعتاً چنین فردی مورد اعتماد دیگران خواهد بود و به پیروزی و موفقیت هم نزدیک تر است. در واقع ارزش و اهمیت هر انسانی به اندازه مسئولیتی است که بر دوش می‌گیرد. برخلاف تصور کشورهای دیگر که مسئولیت را ریاست می‌دانند، در فرهنگ انقلاب اسلامی، مسئولیت یعنی خدمت. حاج قاسم به عنوان یک انقلابی تمام عیار، به معنای واقعی کلمه مسئولیت پذیر بود و در راه ادای این امانت جان خویش را نثار کرد. او هرگز حاضر نشد زیر بار مسئولیت مبارزه با استکبار و دفاع از مظلوم شانه خالی کند و کنج عزلت و عاقبت‌طلبی را برگزیند.

سوژه های سخن

۱. تبیین این نکته که ادای وظیفه و مسئولیت برای هر مسئولی باید در اولویت دیگر کارهایش باشد؛ با اشاره به ذکر خاطره مرخصی نرفتن شهید سلیمانی در زمان بیماری فرزندش که منجر به فوت وی شد.
۲. فرد مسئول موظف است مسئولیتش را در کوتاه‌ترین زمان ممکن به سرانجام برساند تا دچار فرسایش زمانی نشود؛ با اشاره به خاطره آزادسازی کابل توسط شهید سلیمانی در کوتاه‌ترین زمان ممکن.
۳. فرد مسئول علاوه بر انجام مسئولیت خود، باید برای مسئول بعد از خود نیز ریل‌گذاری مناسب کرده و چشم‌انداز مشخص نماید. سردار سلیمانی، دو روز قبل از شهادتش به سوریه و لبنان رفت و در جلسه‌های طولانی با فرماندهان مقاومت، چشم‌انداز پنج‌ساله و برنامه‌های مقاومت را تبیین کرد.
۴. در حالی که همه کارشناسان نظامی و مسئولین عراقی از سقوط بغداد مطمئن بودند، شهید سلیمانی به عراق رفت و داعش را از دروازه‌های بغداد تا سامرا دور ساخت. این به معنای تحقق پذیر بودن خیلی از کارهایی است که در تصور و گفتار مسئولین ناممکن و انجام ناپذیر است؛ بنابراین این هر مسئولی باید با جدیت تمام در پی تحقق هدف‌گذاریهای حیطة مسئولیتش باشد.

مکتب سرنوشت ساز
حوزه هنری انقلاب اسلامی کرمان - موسسه روایت سیره شهداء

تعهد و مسئولیت پذیری

فریضه خدمت به مردم

هدف

راوی در این شماره می‌کوشد تا با ذکر خاطراتی از خدمت شهید سلیمانی به مردم، ارزش این عمل خدایسندانه و جایگاه مردم نزد مسئول انقلابی بیان نماید.

مقدمه

از جمله اموری که در فرهنگ اسلامی دارای ارزش بسیار و ثواب فراوان است، خدمت به بندگان خداست که در نتیجه آن انسان محبوب خداوند می‌گردد: «إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ». این مسئله آنچنان ارزشمند است که در لسان اهل بیت علیهم السلام در کنار ایمان به خدا، به عنوان ویژگی والای انسان و دارای ثوابی معادل ده برابر طواف خانه خدا عنوان شده است. در فرهنگ انقلاب اسلامی، فلسفه پذیرش مسئولیت بر مبنای خدمت به مردم تعریف می‌شود. شهید بهشتی در اینباره فرمود: «ما تشنگان خدمتیم، نه شیفتگان قدرت».

حاج قاسم هم معتقد بود بهترین راه تقرب به خدا، خدمت به مردم است و از اینرو بود که وقتی با سختی‌های مردم سیل زده و زلزله زده مواجه شد، از رنج آنها آزرده گردید و با بسیج کردن نیروها تلاش کرد به آنها یاری برساند.

سوژه‌های سخن

۱. اشاره به این مسئله که مردم عیال الله و ولی نعمت مسئولان هستند و خدمت به آنها بهترین عبادت است؛ با تبیین نگاه شهید سلیمانی درباره خدمت به مردم و انقلاب.

۲. بیان این نکته که اگر مسئولین شرایط کار و کسب حلال را برای کسانی که به خاطر فقر و گرفتاری معیشتی، اقدام به شرارت می‌کنند فراهم سازند دست از شرارت می‌کشند؛ با اشاره به خاطره حاج قاسم در فراهم آوردن شرایط کسب حلال برای اشراق شرق کشور پس از دفع شرارتشان با تحویل زمین و وسایل کشاورزی به ایشان.

۳. تبیین این مسئله که اگر مسئولانی، در انجام مسئولیت خود نسبت به رفع مشکلات مردم و خدمت‌رسانی به آنها کم کاری کردند، دیگرانی که ظرفیت و توانمندی کمک و رفع مشکلات را دارند باید آتش به اختیار به میدان بیایند؛ با اشاره به خاطرات حضور شهید سلیمانی در سیل خوزستان و زلزله بم.

۴. حاج قاسم بر این باور بود که پیاده‌روی اربعین از بزرگترین مظاهر آخر الزمانی اتحاد شیعیان حول محور اهل بیت علیهم السلام است و باید تمام امکانات کشور ایران و عراق در این راه به کار گرفته شود و خودش به عنوان متولی وارد میدان شد؛ با اشاره به خاطره سردار پلارک درباره نقش شهید سلیمانی در احیای پیاده‌روی اربعین.

۵. خادم حقیقی کسی است که برای به خط کردن مسئولین برای خدمت کردن به مردم، حتی اگر در چشم آنها کوچک می‌شود باز به میدان بیاید. وقتی به حاج قاسم گفتند: برخی مسئولین شایسته تواضع شما نیستند گفت: «من برای رفع مشکلات مردم دست هرکسی را می‌بوسم».

مکتب سرنوشت ساز

حوزه هنری انقلاب اسلامی کرمان - موسسه روایت سیره شهداء

فریضه خدمت به مردم

دشمن شناسی و دشمن ستیزی

هدف

راوی در این شماره می‌کوشد تا با ذکر خاطراتی از دشمن‌شناسی و دشمن‌ستیزی شهید سلیمانی، به اهمیت دشمن‌شناسی و ستیز با او، در بقای نظام اسلامی و حکومت دینی بپردازد.

مقدمه

از جمله مهم‌ترین شاخصه‌ها و الزامات انقلابی‌گری دشمن‌شناسی و استکبار ستیزی است. بخش قابل توجهی از آیات قرآن به مسئله دشمن‌شناسی اختصاص یافته و این نشان از اهمیت این مسئله دارد؛ زیرا به تعبیر آیات نورانی قرآن برخی از این دشمنان از ابتدای خلقت انسان به همراه او بوده‌اند و تا آخر هم او را رها نخواهند کرد. در فرهنگ اسلامی علاوه بر شناخت دشمن، برای مقابله و مبارزه با دشمنان نیز راهکارهایی بیان شده است که عبارتند از: تقویت قدرت ایمان و اراده، عدم دوستی با دشمن و جلوگیری از نفوذ او، آموزش و تقویت نیروی نظامی و داشتن روحیه مبارزه و جهاد رزمندگان. حاج قاسم در بخشی از وصیتنامه خود خطاب به برادران سپاهی و ارتشی خود نسبت به شناخت بموقع از اهداف و سیاست‌های دشمن، همچنین اتخاذ تصمیم و عمل به هنگام در برابر او تأکید دارد.

سوزده‌های سخن

۱. پیشرفت و موفقیت رهبران سیاسی-دینی و نظامی در پیشبرد آرمان‌های الهی، در گرو شناخت دشمنان و استقامت و تسلیم‌ناپذیری در برابر آنان است. در این باره به سخنان رهبری درباره اهمیت دشمن ستیزی و دشمن شناسی اشاره شود.
۲. لازمه دفاع در برابر هجمه‌های دشمن، شناخت همه جانبه و زودهنگام برنامه‌ها و اقدامات او قبل از غافلگیری است. با اشاره به خاطره پیش‌بینی حاج قاسم نسبت به عکس‌العمل‌های آمریکا در برابر هر یک از اقدامات ما.
۳. کسی که نقاط ضعف دشمن را خوب بشناسد با نشان دادن اقتدار خود در صحنه ستیز، می‌تواند به تحقیر و تضعیف روحیه دشمن بپردازد. در این قسمت به پیام مقتدرانه و تحقیرآمیز شهید سلیمانی به دیوید پترائوس ژنرال آمریکایی اشاره شود.
۴. در ستیز با دشمن نباید دشمن را قدرتمند و بزرگ دید چون باعث ترس و هراس در صحنه نبرد می‌شود. حاج قاسم با تأسی از امامین انقلاب، قدرت آمریکا را پوشالی می‌دانست و تعبیرش درباره آمریکا این بود: «فیلی با مغز گنجشک».

کارت شماره

۱۷

realDonaldTrump

82,011,735 likes
View all 82,011,735 comments
3 January 2020

مکتب سرنوشت ساز

حوزه هنری انقلاب اسلامی کرمان - موسسه روایت سیره شهداء

دشمن شناسی و دشمن ستیزی

معجزه دوستی و رأفت

هدف

راوی در این شماره می‌کوشد تا با ذکر خاطراتی از دوستی و رأفت شهید سلیمانی؛ به بیان این نکته بپردازد که اسلام، دین رأفت و رحمت است و رأفت، نقش مهمی در جذب و هدایت دیگران دارد.

مقدمه

اسلام دین رأفت، رحمت و مودت، و پیامبر گرامی اسلام صلی‌الله‌علیه‌وآله‌میه رحمت عالمیان است: «وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ». (سوره انبیاء: ۱۰۷) تاریخ و سیره ایشان گواهی می‌دهد که او نیکوترین اخلاق و بهترین گفتار، حتی با دشمنان خود را داشته است؛ چنانکه قرآن او را به عنوان اسوه اخلاق عظیم ستوده است: «إِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ» (قلم: ۴). مهربانی و رأفت رسول خدا، میراثی است که در طول تاریخ برای پیروان حقیقی او و مؤمنان واقعی برجای مانده است. این فضیلت عظیم در سیره فرماندهان شهید دفاع مقدس به وفور یافت می‌شود. رفتاری که آنان با زیردستان خود داشتند، رفتاری دوستانه و برادرانه بود نه آمرانه و ریاست‌گونه و همین امر موجب محبوبیت فزون از حد آنان می‌شد. حاج قاسم سلیمانی نیز به علیرغم اینکه فرمانده سپاه قدس بود؛ اما همچون دوستان شهیدش آنچنان با زیردستان خود مهربان بود که بیش از آنکه فرماندهی کند رفاقت می‌کرد؛ به طوری که کسی باور نمی‌کرد او در زمره بالاترین مقامات نظامی دنیا قرار داشته باشد.

سوژه‌های سخن

۱. نوع دوستی از مهم‌ترین فضیلت‌های اجتماعی است. اگر آحاد جامعه، نوع دوست باشند حس فداکاری و ایثار در آن اجتماع گسترش می‌یابد؛ با اشاره به سخن رهبری درباره روحیه نوع‌دوستی و فداکاری حاج قاسم نسبت به همه.
۲. جاذبه اسلام که بر مبنای رأفت و رحمت بنا شده است بیش از دافعه آن است. حاج قاسم همین نگاه را در اخلاق اجتماعی خود بکار بسته بود و نگاهش جذب حداکثری بود. او به شدت مخالف دفع خودی‌ها در کشور بود و هرگز به بهانه چپ بودن، حزب الهی نبودن و بی‌حجابی کسی را از خود نمی‌رانند.
۳. رأفت، یکی از آموزه‌های دین برای هدایت و تبلیغ است. استفاده از ابزار رأفت، در همه فروع و واجبات همچون امر به معروف و نهی از منکر، منتج به جذب افراد به دین و اخلاق می‌شود. به خاطر هدایت خانم بی‌حجابی که با حاج قاسم عکس گرفت اشاره شود.
۴. صلح ارحام توأم با رأفت و مهربانی از سفارشات اکید دین اسلام است که موجب گسترش همبستگی و صمیمیت در خانواده و جامعه می‌گردد. حاج قاسم علی‌رغم مشغله‌های بسیار، به این امر توجه بسیار داشت و در فراغت‌های کوتاهی که برایش فراهم می‌شد به سرکشی از اقوام و دوستان و خانواده‌های شهدا و جانبازان می‌پرداخت.
۵. یکی از عوامل محبوبیت، ابراز دوستی و مهربانی است. یکی از دلایل محبوبیت حاج قاسم و سردار دلها شدن وی، به خاطر محبت قلبی و الطاف بی‌منت او به دیگران بود.

کارت شماره

۱۸

مکتب سرنوشت ساز

حوزه هنری انقلاب اسلامی کرمان - موسسه روایت سیره شهیدان

...معجزه دوستی و رأفت...

عشق و ارادت به اهل بیت علیهم السلام

هدف

راوی در این شماره می‌کوشد تا با ذکر خاطراتی از دوستی و رأفت شهید سلیمانی؛ به بیان این نکته بپردازد که اسلام، دین رأفت و رحمت است و رأفت، نقش مهمی در جذب و هدایت دیگران دارد.

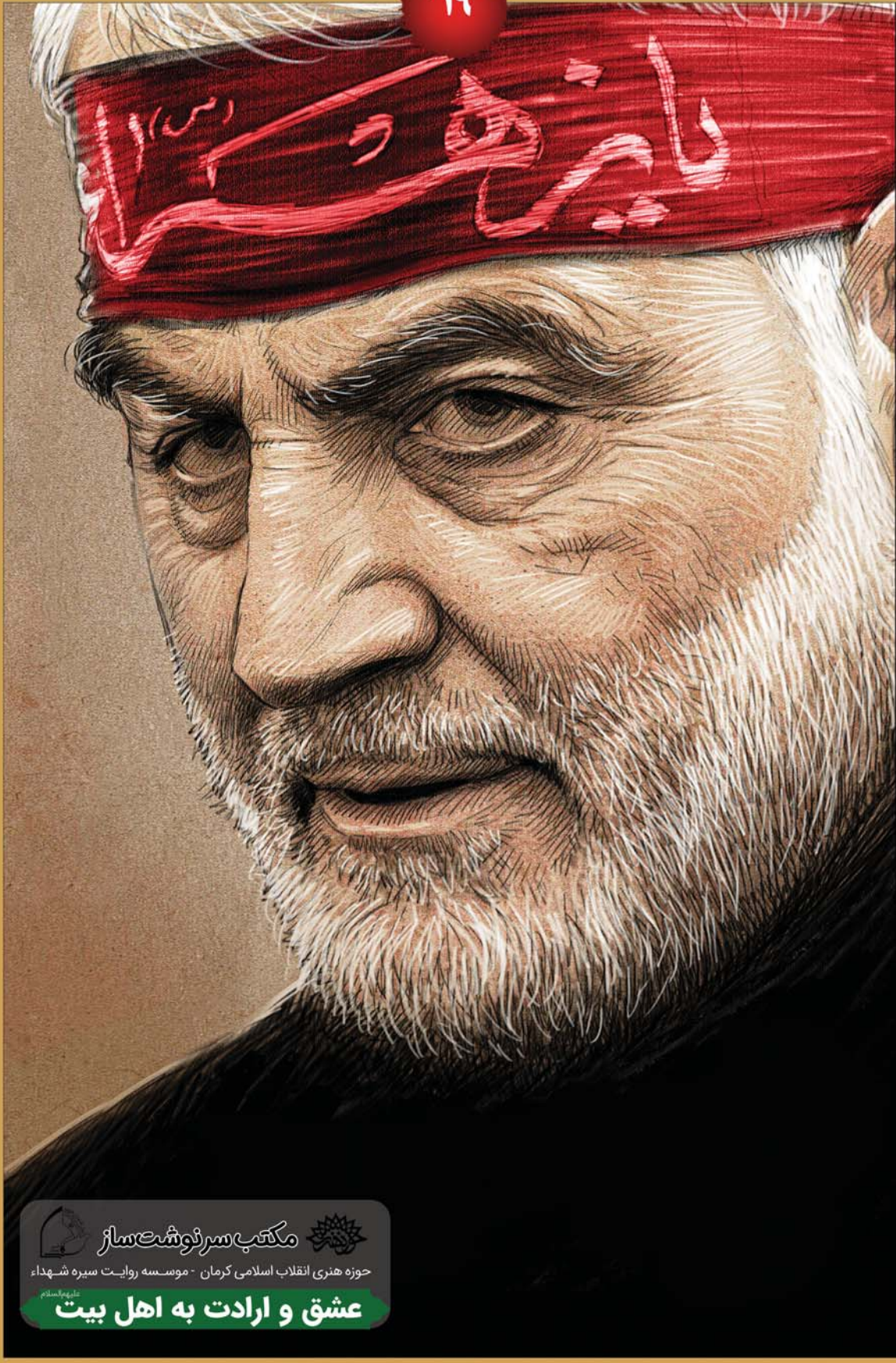
مقدمه

اسلام دین رأفت، رحمت و مودت، و پیامبر گرامی اسلام صلی‌الله‌علیه‌وآله مایه رحمت عالمیان است: «وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ». (سوره انبیاء: ۱۰۷) تاریخ و سیره ایشان گواهی میدهد که او نیکوترین اخلاق و بهترین گفتار، حتی با دشمنان خود را داشته است؛ چنانکه قرآن او را به عنوان اسوه اخلاق عظیم ستوده است: «إِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ» (قلم: ۴). مهربانی و رأفت رسول خدا، میراثی است که در طول تاریخ برای پیروان حقیقی او و مؤمنان واقعی برجای مانده است. این فضیلت عظیم در سیره فرماندهان شهید دفاع مقدس به وفور یافت می‌شود. رفتاری که آنان با زیردستان خود داشتند، رفتاری دوستانه و برادرانه بود نه آمرانه و ریاست‌گونه و همین امر موجب محبوبیت فزون از حد آنان می‌شد. حاج قاسم سلیمانی نیز به علیرغم اینکه فرمانده سپاه قدس بود؛ اما همچون دوستان شهیدش آنچنان با زیردستان خود مهربان بود که بیش از آنکه فرماندهی کند رفاقت می‌کرد؛ به طوری که کسی باور نمی‌کرد او در زمره بالاترین مقامات نظامی دنیا قرار داشته باشد.

سوژه‌های سخن

۱. نوع دوستی از مهم‌ترین فضیلت‌های اجتماعی است. اگر آحاد جامعه، نوع دوست باشند حس فداکاری و ایثار در آن اجتماع گسترش می‌یابد؛ با اشاره به سخن رهبری درباره روحیه نوع‌دوستی و فداکاری حاج قاسم نسبت به همه.
۲. جاذبه اسلام که بر مبنای رأفت و رحمت بنا شده است بیش از دافعه آن است. حاج قاسم همین نگاه را در اخلاق اجتماعی خود بکار بسته بود و نگاهش جذب حداکثری بود. او به شدت مخالف دفع خودی‌ها در کشور بود و هرگز به بهانه چپ بودن، حزب الهی نبودن و بی‌حجابی کسی را از خود نمی‌راند.
۳. رأفت، یکی از آموزه‌های دین برای هدایت و تبلیغ است. استفاده از ابزار رأفت، در همه فروع و واجبات همچون امر به معروف و نهی از منکر، منتج به جذب افراد به دین و اخلاق می‌شود. به خاطر هدایت خانم بی‌حجابی که با حاج قاسم عکس گرفت اشاره شود.
۴. صلح ارحام توأم با رأفت و مهربانی از سفارشات اکید دین اسلام است که موجب گسترش همبستگی و صمیمیت در خانواده و جامعه می‌گردد. حاج قاسم علی‌رغم مشغله‌های بسیار، به این امر توجه بسیار داشت و در فراغت‌های کوتاهی که برایش فراهم می‌شد به سرکشی از اقوام و دوستان و خانواده‌های شهدا و جانبازان می‌پرداخت.
۵. یکی از عوامل محبوبیت، ابراز دوستی و مهربانی است. یکی از دلایل محبوبیت حاج قاسم و سردار دلها شدن وی، به خاطر محبت قلبی و الطاف بی‌منت او به دیگران بود.

کارنامه شماره
۱۹

مکتب سرنوشت ساز

حوزه هنری انقلاب اسلامی کرمان - موسسه روایت سیره شهداء

تألیف: سید محمد...

عشق و ارادت به اهل بیت

مکتب

نیکی و احترام به پدر و مادر

هدف

راوی در این شماره می‌کوشد تا با ذکر خاطراتی از احترام ویژه حاج قاسم نسبت به پدر و مادرش، به برکات و اهمیت احسان به والدین اشاره نماید.

مقدمه

از مهم‌ترین آموزه‌های اخلاقی و دستورات مهم دینی، احترام به والدین و نیکی کردن به آنها است. بدون رضایت والدین هیچ عباداتی مقبول درگاه الهی واقع نمی‌شوند؛ چراکه آنها مجرای فیض الهی هستند و خلقت مادی انسان از طریق آنان صورت می‌گیرد. تربیت گری آنان پرتوی از ربوبیت خدا و مهربانی آنها نسبت به فرزندان جلوه ای از رحمت بی نهایت خداوند است. به همین دلیل حق شناسی، احسان و اطاعت از والدین جلوه‌ای از حق خداوند بر انسان و از مهم‌ترین آموزه‌های اخلاقی دین اسلام است؛ تا آنجا که در آیات قرآن کریم، نخستین فرمان خداوند پس از امر به توحید و یکتاپرستی، سفارش نسبت به احسان به والدین است.

نیکی و احسان به والدین نه تنها موجب سعادت و نجات در آخرت خواهد بود؛ بلکه در دنیا نیز اثرگذاری فوق العاده ای دارد و علاوه بر نزول برکات الهی، انسان را در مراحل مختلف زندگی به موفقیت‌های چشمگیری نائل می‌سازد. از میان همه خصوصیات و فضایل بارز حاج قاسم سلیمانی، شاید بتوان گفت برترین و برجسته‌ترین آنها، توجه و احسان او نسبت به پدر و مادر خود بود. او در جایگاه یک فرمانده ارشد نظامی، شیرین‌ترین کار را به خاک افتادن و بوسه زدن بر کف پای مادرش می‌دانست.

سوژه‌های سخن

۱. سعادت دنیا و آخرت در گرو رضایت و خدمت به والدین است. شهید سلیمانی با عشق و محبت به آنها خدمت می‌کرد. به صحنه‌های احترام و خدمت شهید سلیمانی به پدر و مادرش اشاره شود.

۲. با بیان خاطره بوسیدن پای مادر توسط حاج قاسم و اشک ریختن در فراق مادر، روایت نبوی: «کسی که پای مادرش را ببوسد؛ مثل این است که آستانه کعبه را بوسیده است»، تبیین شود.

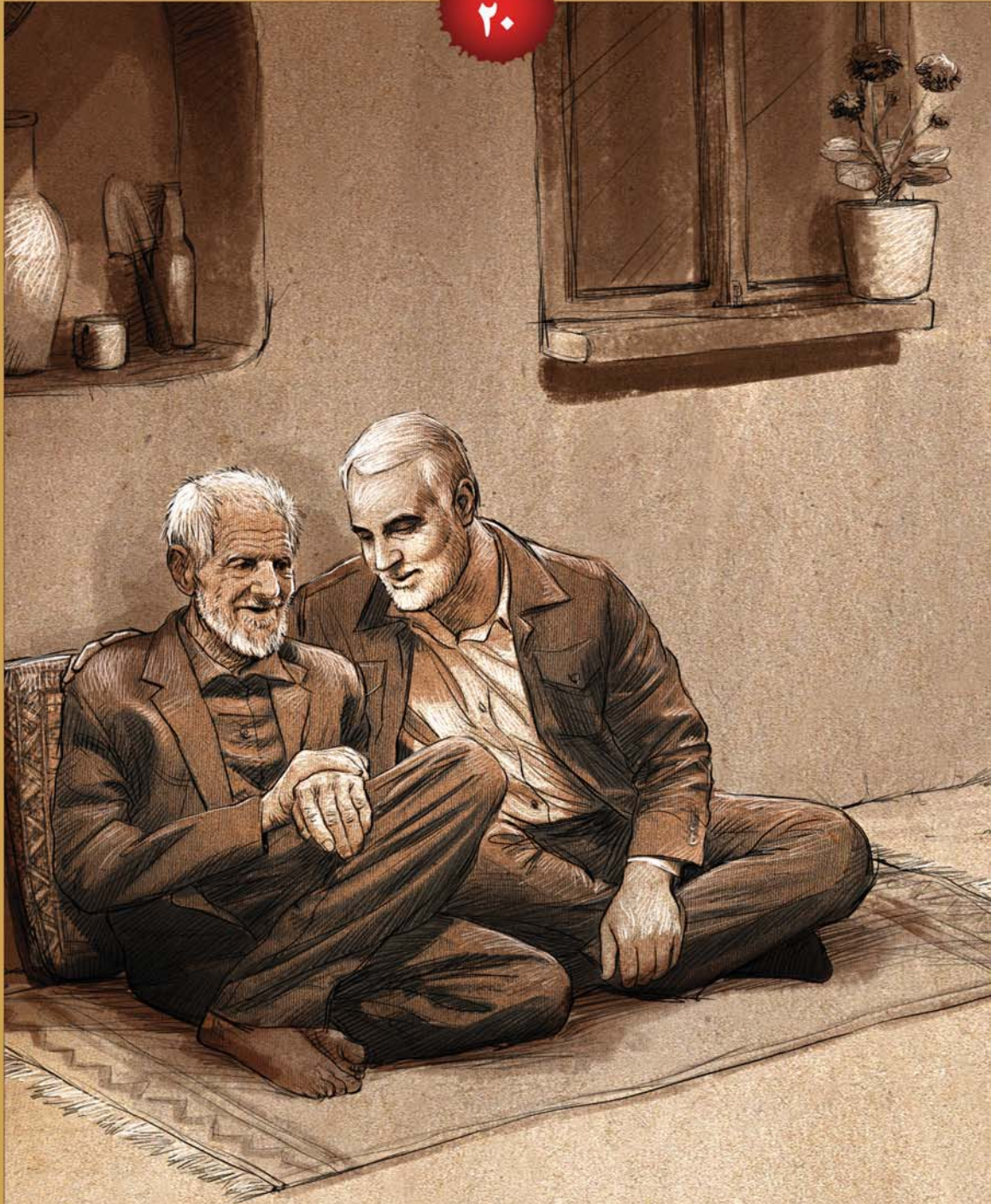
۳. اشاره به بیان نورانی امام خامنه‌ای درباره اهمیت و ضرورت احترام و اطاعت از والدین: «پدر و مادرهایتان را هم دوست بدارید و هم این دوستی را به آنها ابراز کنید. هم احترام و هم اطاعتشان کنید».

۴. اشاره به این نکته که شهید سلیمانی همواره به رزمندگان مدافع حرم برای کسب رضایت والدین قبل از اعزام، تأکید می‌کرد.

کارت شماره

۲۰

مکتب سرنوشت ساز

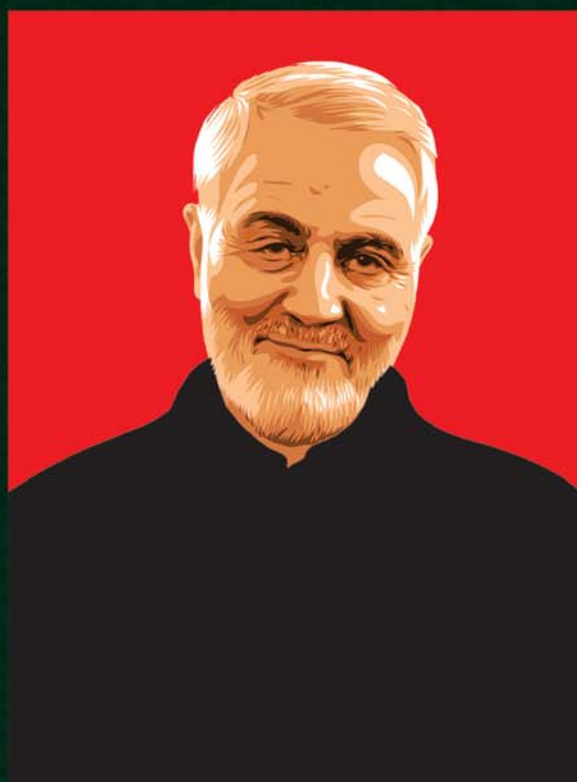
حوزه هنری انقلاب اسلامی کرمان - موسسه روایت سیره شهداء

نیکی و احترام به پدر و مادر

به شهید حاج قاسم سلیمانی به چشم یک فرد نگاه نکنیم
به چشم یک مکتب، یک راه و یک مدرسه درس آموز نگاه کنیم.

رهبر معظم انقلاب
۱۳۹۸/۱۰/۲۷

محتوای روایتگری راویان

@ravianerohani

مؤسسه روایت سیره شهدا در فضای مجازی

@ravianerohani_ir

مؤسسه روایت سیره شهداء